

Agendapunt : 11.
Voorstelnummer : 01-06
Raadsvergadering : 27 januari 2009
Naam opsteller : Marleen Wijnker
Informatie op te vragen bij : Marleen Wijnker
Portefeuillehouders : Else Trap

Onderwerp: investeringssubsidie Ruinekerk

Aan de raad,

Beslispunt: Er wordt een investeringssubsidie van maximaal € 110.000 toegekend aan de 'Stichting tot instandhouding van de Ruinekerk' voor de bouwkundige aanpassingen van de Ruinekerk.

Voor de dekking wordt een beroep gedaan op de algemene reserve.

De bij dit besluit behorende begrotingswijziging vast te stellen.

1. Waar gaat dit voorstel over?

Dit voorstel betreft een subsidieverzoek van de Stichting tot instandhouding van de Ruinekerk voor de bouwkundige aanpassingen van de Ruinekerk. De Ruinekerk is een van de oudste monumenten van Bergen en dateert uit de 14^e eeuw. De Ruinekerk wordt door de gemeente Bergen als beeldbepalend beschouwd. De gemeente Bergen is eigenaar van de toren van de kerk.

De afgelopen jaren heeft zich geleidelijk een breder cultureel gebruik ontwikkeld, waarbij ook de tekortkomingen van het gebouw duidelijk zijn geworden. De toenemende onderhoudskosten en de recent verholpen aantasting door de bonte knaagkever noodzaken tot het vrijmaken van middelen om het groot onderhoud op langere termijn veilig te stellen.

De Ruinekerk heeft te maken met een teruglopend ledental bij de Protestantse Gemeente Bergen (PGB). Het gevolg hiervan is een frictie in de continuïteit van de exploitatie. De ambitie van het bestuur is gericht op het behoud van de kerk als multifunctionele accommodatie waarbij de primaire doelstelling niet uit het oog wordt verloren. De Ruinekerk wil daarom ingrijpend verbouwen zodat men meer activiteiten in het gebouw onder kan brengen. De totale verbouwingskosten bedragen ongeveer € 470.000. De stichting heeft zelf € 360.000 aan dekkingsmiddelen zodat een tekort resteert van € 110.000 waarvoor een subsidieverzoek is ingediend.

Algemeen

De Ruinekerk is voor de gemeente Bergen zeer beeldbepalend. De stichting heeft om verschillende redenen waaronder de bonte knaagkever flink moeten investeren in het gebouw en daardoor is er een achterstand in het onderhoud ontstaan. Door het gebouw multifunctioneler in te zetten wordt het behoud van dit beeldbepalende gebouw geborgd en dat is uiteindelijk het uitgangspunt van de verbouwing.

De Ruinekerk wil multifunctioneler gaan opereren en ziet vooral kansen om een grote variëteit aan culturele voorstellingen te organiseren waarbij in de aanvraag men vooral gericht is op muzikale activiteiten.

Nominatie

De Ruinekerk Bergen heeft zich genomineerd voor een prijs van het VSB-fonds, namelijk de eerste editie van Erfgoed op eigen Benen. Op 18 december 2008 wordt bekend in hoeverre de Ruinekerk een prijs heeft gewonnen. Indien dit het geval is, zou de toekenning van de subsidie naar beneden kunnen worden bijgesteld.

2. ***Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?***

De raad kent een investeringssubsidie toe aan de Stichting tot Instandhouding van de Ruinekerk en de stichting draagt zorg voor het in stand houden van de Ruinekerk als beeldbepalend gebouw in de gemeente Bergen. Eveneens wordt een multifunctioneel gebouw gecreëerd in de dorpskern Bergen met een cultureel karakter. Samenwerking in de toekomst met het museaal centrum als het gaat om voorstellingen e.d. behoort tot de mogelijkheden die nadere uitwerking behoeven.

3. ***Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?***

De Ruinekerk wil in 2009 starten met de verbouwing van de Ruinekerk en is voor niet gedekte financiële deel afhankelijk van de gemeente. Besluitvorming en daarmee duidelijkheid is voor de Stichting van belang voor het vervolgtraject.

4. ***Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?***

Naast de gemeente is er nog een aantal andere financiers die bereid zijn een bijdrage te leveren aan de verbouwing van de Ruinekerk.

5. ***Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?***

Er zijn meerdere mogelijkheden hoe met dit voorstel om kan worden gegaan die passen binnen de subsidieverordening. De volgende varianten zijn daarbij denkbaar, waarbij iedere optie voor- en nadelen kent.

Variant 1. Investeringsubsidie

Voordeel:

De algemene subsidieverordening Bergen geeft deze mogelijkheid waarbij er controle mogelijk is over de besteding van de gelden volgens de subsidievoorwaarden. Deze vorm is transparant. Het is eenmalig en na de verantwoording trekt de gemeente zich weer terug.

Nadeel:

Er is sprake van precedentwerking, mogelijk dat andere kerken eveneens een beroep op de gemeente gaan doen.

Variant 2. Gegarandeerde meerjarige inkoop (vergader)ruimten door gemeente

Voordeel:

Hiermee wordt geen inbreuk gedaan op het vigerende beleid.

Nadeel:

Dit is geen transparante oplossing. Het kan wel voor een bepaalde tijd indien kan worden aangetoond dat er ruimte tekort is. Echter er is voor een periode van minimaal 15 jaar zekerheid nodig om de totale financiering rond te krijgen. Daarbij komt dat de kerk een vast onderkomen dient te worden voor bepaalde vergaderingen van gemeentelijke onderdelen. Daarnaast geldt dat de kosten per vergadering onevenredig hoog zullen uitpakken mede vanwege het gebrek aan ruimte en rek in de exploitatiebegroting. Men heeft de inkomsten uit verhuur nodig en zal daardoor dan een extra hoge huur vragen om de verbouwing en exploitatie rond te krijgen.

Variant 3. Verlening structurele subsidie

Voordeel:

De gemeente kan via de subsidievoorwaarden grip op de besteding en eventueel de exploitatie krijgen. Het bedrag kan worden aangepast indien blijkt dat er meer dan voldoende inkomsten zijn voor de Ruinekerk en een bijdrage van de gemeente niet meer noodzakelijk is.

Nadeel:

Dit past niet in het beleid en heeft een hoog risico van precedentwerking.

Variant 4. ophogen onderhoudsbudget

De gemeente is eigenaar van de toren van de Ruinekerk en is om die reden opgenomen in het onderhoudsplan gebouwen.

Voordeel: het onderhoudsbudget wordt voor een periode van 15 jaar opgehoogd met € 8.500 en kan eventueel worden bijgesteld.

Nadeel: het is een creatieve, maar geen transparante manier om tegemoet te komen aan het verzoek van de Ruinekerk.

Variant 5: subsidieaanvraag afwijzen

Voordeel: precedentwerking wordt daarmee uitgesloten.

Nadeel: het knelpunt van de Ruinekerk wordt daarmee niet opgelost.

Andere varianten:

Uiteraard zijn er nog tal van alternatieve denkbaar zoals garantstelling waarbij de financieringslasten in tegenstelling tot de zienswijze van de stichting wel in de exploitatie tot uitdrukking komen en ook precedentwerking kan inhouden.

Conclusie:

Een investeringssubsidie is de meest passende vorm vanwege de transparantie en de eenmalige actie om daarna als overheid weer afstand te nemen.

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

Om de ambities te halen dient het gebouw intern te worden verbouwd. De stichting wil mede vanwege het teruglopend ledental van de PGB de functie van het gebouw opschalen met een link naar het oorspronkelijke gebruik, dus geen disco etc.

De stichting heeft dit onderbouwd in een subsidieaanvraag en een programma van eisen waarin eveneens opgenomen de verbouwkosten.

De verbouwwerkzaamheden zijn, volgens toelichting van het bestuur, onlosmakelijk met elkaar verbonden. Hieruit blijkt dat er een tekort resteert van € 110.000,00

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

Voorgesteld wordt om een investeringssubsidie toe te kennen van maximaal € 110.000 en dit ineens ten laste te laten komen van de algemene reserve.

Risicomanagement

1. De gemeente is eigenaar van vier torens van kerken in de gemeente. Dat zijn de kerk op de Trompstraat in Egmond aan Zee, de kerk op de Kerkbrink in Groet, de kerk op de Duinweg te Schoorl en de Ruinekerk. Bij toekenning van een investeringssubsidie voor de kerk ontstaat er een risico van precedentwerking. Het risico voor precedentwerking geldt dan voor deze vier kerken. Dit betekent dat in de afweging voor het toekennen van de subsidie eveneens het argument van eigendom is meegenomen.

De gemeenteraad dient zich bij het nemen van dit besluit bewust te zijn van de mogelijke precedentwerking van dit besluit. Dit afgezien van de wens, en behoefte van de verschillende kerken zelf om hun ruimte multifunctioneler in te gaan zetten om te kunnen voortbestaan. Ten aanzien van een wijziging in het gebruik dient die behoefte natuurlijk wel te worden aangetoond.

2. De combinatie van het museaal centrum en de Ruinekerk kan elkaar versterken. Tegelijk bestaat er ook een risico dat men kan concurreren. De praktijk dient dit uit te wijzen. Toch dient dit voor de exploitatie van het museale centrum als risico te worden benoemd. In ieder geval dient in de subsidievoorwaarden te worden opgenomen dat afstemming over programmering tussen beide instellingen voorwaarde dient te zijn.

8. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

Door de verbouwing en de daarbij horende uitbreiding van de gebruiksmogelijkheden (multifunctionaliteit) van de Ruinekerk kan dit beeldbepalende monument in de dorpskern Bergen worden behouden.

Bijlagen:

- raadsbesluit
- begrotingswijziging
- subsidieaanvraag
- bouwplan Ruinekerk

Bergen, 9 december 2008

College van Bergen

R. Groninger,
Secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester